

ת"פ 31553/11/14 - מדינת ישראל, המאשימה נגד צ'קול אוסובלו, הנאשם

בית משפט השלום בקריית גת

22 דצמבר 2019

ת"פ 31553-11-14 מדינת ישראל נ' אוסובלו
בפני כב' השופטת טל לחיאני שהם
מדינת ישראל - המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד לי גורמן ועו"ד נעמה קלאוס
נגד

צ'קול אוסובלו - הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד דוד כץ

פסק דין
(במסגרת בקשה להפקעת צווים)

כללי

בפני בקשה (שלישית במספר) מאת שירות המבחן להפקיע צווי מבחן ושל"צ שהוטלו על הנאשם במסגרת גזר דין שניתן ביום 19/04/16.

רקע

1. ביום 25/01/15, במסגרת הסדר טיעון, הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירות ניסיון התפרצות לבית והיזק רכוש במזיד, עבירות לפי **סעיפים 406(א) +25 ו-452 לחוק העונשין התשל"ז - 1977** (להלן: "**חוק העונשין**").

במסגרת ההסדר הופנה הנאשם לקבלת תסקיר בטרם טיעון לעונש.

2. ביום 10/04/16 לאחר שהוגשו מספר תסקירים בעניינו של הנאשם טענו הצדדים לעונש.

ב"כ המאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונש מאסר, תוך הפעלת מאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד כנגדו, זאת לאור מדיניות הענישה הנוהגת, עברו הפלילי של הנאשם והעדר הליך טיפול משמעותי.

ב"כ הנאשם עתר להאריך המאסר המותנה ולנקוט בעניינו של הנאשם באפיק שיקומי, זאת לאור גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות והמלצת התסקיר.

3. ביום 19/04/16 גזר בית המשפט את דינו של הנאשם, במסגרתו אימץ את המלצות התסקיר והאריך התנאי שתלוי ועומד כנגדו, לצד הטלת צו מבחן למשך שנה וצו של"צ בהיקף נרחב וכן הטיל על הנאשם לחתום על התחייבות.

4. ביום 30/08/16 הגיש שירות המבחן בקשה לדון מחדש בצווים שהוטלו על הנאשם. כעולה מנימוקי הבקשה, מאז מתן גזר הדין לא החל הנאשם בביצוע שעות השל"צ. עוד עלה כי בתחילה לא נענה הנאשם להזמנות היחידה להתמכרויות, ומשהגיע לפגישה אחת נתן הסבר הנועץ במצבו המשפחתי והתחייב לשתף פעולה. אף על פי כן, לא הגיע לפגישות נוספות אליהן זומן.

5. לאחר מספר ניסיונות לאתר הנאשם, בתאריך 09/02/17 התייצב הנאשם לדיון בבקשה. במעמד הדיון שב והסביר כי בשל נסיבות משפחתיות ומצב כלכלי מורכב, לא עמד בצווים אך התחייב לעשות כן.

לאור דברי הנאשם ועמדת המאשימה האריך בית המשפט צו השל"צ למשך שנה.

בהחלטה נוספת מיום 13/03/17, לאחר שהנאשם התחייב לעמוד בצו המבחן, האריך בית המשפט בשנה נוספת אף צו זה.

6. בתאריך 02/08/17 הוגשה בקשה נוספת על ידי שירות המבחן בה הומלץ להפקיע צווי המבחן והשל"צ שהוטלו על הנאשם.

כעולה מנימוקי הבקשה, הנאשם לא הגיע לפגישות ביחידה להתמכרויות ואף לא החל בביצוע שעות השל"צ.

7. על אף המלצת שירות המבחן להפקיע הצווים, ביום 10/01/18, בהסכמת הצדדים, האריך בית המשפט תוקף הצווים למשך שנה נוספת.

8. בין לבין, ביום 15/02/18 הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירת הסגת גבול (**ת"פ 23829-09-15**), עבירה מיום 08/08/15, והוטל עליו עונש של מאסר מותנה בלבד.

באותו היום הורשע הנאשם אף בביצוע עבירות הפרעה לשוטר, נהיגה פוחזת, נהיגה ללא רישיון (בלתי מורשה) ונהיגה תחת השפעת אלכוהול (**ת"פ 31664-06-17**), עבירות שבוצעו ביום 16/11/16, והופנה לקבלת תסקיר.

ביום 06/02/19, בהעדר המלצה טיפולית ולאור עתירת המאשימה, נגזר דינו של הנאשם ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילה בפועל ועל תנאי וכן קנס.

9. בתאריך 08/10/18 הגיש שירות המבחן בקשה שלישית, היא הבקשה שעומדת להכרעתי היום, ממנה עולה כי במהלך התקופה החולפת הגיע הנאשם לפגישה אחת בלבד, בין היתר בשל כתב אישום חדש בו הודה ושבגינו הופנה פעם נוספת לתסקיר. על אף התחייבותו להגיע לאבחון מחדש ביחידה להתמכרויות, הוא לא יצר קשר עם היחידה. כמו

כן, לשתי בדיקות שתן אליהן זומן - לא התייצב.

בשיחה עמו מסר כי בשל מצב רפואי התקשה לעמוד בקשר עם גורמי הטיפול, אולם לא הציג מסמכים רפואיים.

עוד עלה כי על אף שהנאשם הופנה לראיון במקום השמה פוטנציאלי לביצוע שעות השל"צ, הוא לא הגיע לראיון זה.

משכך, כאמור, המליץ שירות המבחן להפקיע הצווים.

טיעוני הצדדים

10. ב"כ המאשימה עתרה להפקיע צווי המבחן והשל"צ שהוטלו על הנאשם ותחתם להטיל על הנאשם מאסר בפועל, להפעיל המאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד כנגדו בעת מתן גזר הדין המקורי, לצד מאסר על תנאי וקנס.

בטיעוניה חזרה על מתחם העונש לו עתרה המאשימה במעמד הטיעון לעונש וביקשה להטיל עונש ברף הבינוני של המתחם לאור עברו הפלילי של הנאשם, הרשעותיו המאוחרות, והאמור בתסקירי שירות המבחן.

11. ב"כ הנאשם ביקש להימנע משליחת הנאשם אל מאחורי סורג ובריח.

בטיעונו, הפנה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, לתיקון המשמעותי בכתב האישום, לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות המורכבות של הנאשם, למצב הרפואי שמנע ממנו לפרק זמן מסוים לשתף פעולה עם גורמי הטיפול. עוד הפנה לעובדה כי נמצא כשיר לריצוי עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות במסגרת תיק אחר, דבר המעיד על ניקיון מסם.

מסגרת נורמטיבית

12. סמכות בית המשפט להפקיע **צו השל"צ** קמה לבית המשפט מכוח **סעיף 71 ד לחוק העונשין** שקובע כך - **"הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו השירות שהנידון לא מילא אחר צו השירות, רשאי הוא -**

.... (2) אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה בלא כל עונש נוסף - לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש על העבירה המקורית במקום צו השירות.

(3) אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה נוסף על עונש אחר - לבטל את צו השירות ולהטיל עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו השירות, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש שהוטל עליו על העבירה המקורית."

במקרה המונח לפתחי קמה לבית המשפט סמכות להפקיע **צו המבחן** מכוח שני סעיפים שונים ב**פקודת המבחן** שכן הנאשם לא עמד בתנאי צו המבחן ואף ביצע עבירות נוספות בתקופת צו המבחן.

סעיף 20 לפקודת המבחן [נוסח חדש] התשכ"ט - 1968 (להלן: "**פקודת המבחן**") קובע כך:

"הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו המבחן, שהנבחן לא מילא אחרי הוראה מהוראותיו של צו המבחן, רשאי בית המשפט, בהתחשב, בין היתר, בתקופה שחלפה מיום העמדתו של הנידון במבחן, בדרך שבה עמד במבחן באותה תקופה ובנסיבות אי מילוי הוראות צו המבחן לעשות אחד מאלה:

.... (4) אם ניתן צו המבחן לאחר הרשעה לפי סעיף 1(1)(ב) - להטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו המבחן, בהתחשב בכל עונש אחר שהוטל עליו על העבירה המקורית".

סעיף 16 לפקודת המבחן קובע כך:

"הונח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו המבחן כי הנבחן הורשע על עבירה נוספת, רשאי הוא-

...

(3) אם ניתן צו המבחן לאחר הרשעה לפי סעיף 1(1)(ב) - להטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו המבחן, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש אחר שהוטל עליו על העבירה המקורית ובשיקולים האמורים בפסקה (2).

ברע"פ 2811/15 מדינת ישראל נגד פלוני (06/11/16) (להלן: "פס"ד פלוני") קבע בית המשפט העליון, באשר לתכלית סעיף 20(4) לפקודת המבחן, כי "תכלית סעיף קטן (4) [...] היתה למנוע מצב בו בית משפט הגוזר את עונשו של אדם לאחר שהפקיע צו מבחן שהוטל עליו ולאחר שעל אדם זה הושת עונש נוסף בגזר הדין שקבע את צו המבחן, יתעלם מהעונש הנוסף ויחמיר יתר על המידה עם אותו אדם. אך ברור הוא כי אין הגיון לפרש סעיף זה באופן המונע מבית המשפט להשית על אותו אדם עונש של מאסר...".

בפס"ד זה, הפנה בית המשפט העליון לרע"פ 9795/07 שביטה נגד מדינת ישראל (01/02/09) (להלן: "פס"ד שביטה") בקביעתו כי לבית המשפט קיימת סמכות רחבה בהליך זה ובית המשפט קונה מלוא הסמכות העונשית שהייתה נתונה בידו אלמלא ניתן צו המבחן.

אף לאחרונה קבע בית המשפט המחוזי בהתבסס על פס"ד שביטה, כי לבית המשפט סמכות להפעיל מאסר על תנאי במסגרת בקשה להפקעת צו מבחן לפי סעיף 20(4) לפקודת המבחן (עפ"ג (מרכז) 50759-03-17 מדאר נגד מדינת ישראל (10/02/19)).

כמו כן, ברע"פ 9288/08 גרשון נגד מדינת ישראל (18/03/09) אישר בית המשפט העליון גזר דין של בית המשפט השלום אשר קבע, בין היתר, כי לבית המשפט סמכות להפעיל התנאי במסגרת בקשת הפקעה לפי סעיף 20(4) לפקודת המבחן.

מהמפורט לעיל עולה כי לאור תכלית החקיקה, לבית המשפט הדין בבקשה להפקעת צו מבחן קמה מלוא הסמכות העונשית שהייתה נתונה בידי בית המשפט במועד מתן גזר הדין.

עמוד 4

דין והכרעה

13. בגזר הדין המקורי לא נקבע מתחם עונש הולם ועל כן, בטרם הכרעה בבקשה אקבע תחילה מתחם עונש הולם.

הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מביצוע העבירות עליהן נותן הנאשם את הדין הוא שמירה על קניינו ורכושו של אדם, כמו גם שמירה על ביטחונו ופרטיותו.

מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן היא ברף הבינוני של המתחם, וזאת בשים לב לעובדה כי לא בוצעה כניסה בפועל אל הבית אל מול העבודה כי נעשה ניסיון שכזה עת בני הבית שהו בו.

מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר לריצוי בפועל כמפורט להלן:

א. ברע"פ 8233/14 אללשולי נגד מדינת ישראל (22/12/14) לא התערב בית המשפט העליון בקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, בדומה לעבירת ההתפרצות ממש, שנקבע על ידי בית המשפט השלום בגין ביצוע עבירה דומה, בה בשל היתקלות הפורץ בבעל הבית לא הושלמה העבירה.

ב. ברע"פ 7329/14 אדלר נגד מדינת ישראל (04/11/14) אישר בית המשפט העליון עונש מאסר בפועל בן 12 חודשים והפעלת מאסר מותנה, חלקו במצטבר, בגין אירוע כניסה לבית מגורים וגניבת ארנק.

באשר ל**נסיבות ביצוע העבירה** יש לשקול מחד גיסא את העדר התכנון שקדם לביצוע העבירה והעובדה כי העבירה לא הושלמה ולא בוצעה כניסה לבית, ומאידך גיסא את היות הנאשם מבצע עיקרי, המעשה האלים שבוצע לצורך ניסיון הכניסה לבית עת שהו בני הבית במקום.

סוף דבר, אני קובעת כי **מתחם העונש הולם** נע בין 12 ל- 18 חודשי מאסר בפועל.

14. משקבעתי כך, אפנה לדון בבקשה להפקעת הצווים.

כמפורט להלן, בית המשפט בגזר דינו מיום 19/04/16, חרג לקולא ממתחמי הענישה ומהוראת המחוקק בסעיף 55 לחוק העונשין, פנה לאפיק שיקומי בעניינו של הנאשם והסתפק בהארכת התנאי לצד צווי מבחן ושל"צ.

עוד עולה מהמפורט לעיל כי במשך למעלה מ-3 שנים לא החל הנאשם בביצוע שעות השל"צ ולא עשה דבר במסגרת צו המבחן. זאת על אף ששירות המבחן יצר עם הנאשם קשר מספר פעמים לצורך גיוסו להליך הטיפול ועל אף שב-2 הזדמנויות שונות, במעמד דיון בבית המשפט הוארכו צווי המבחן והשל"צ על מנת לאפשר לנאשם לעמוד בצווים ולהמשיך באותו אפיק שיקומי אליו ביקש בית המשפט להפנות את הנאשם.

לא זו אף זו, ביום 08/08/15, דהיינו חודשים ספורים טרם מתן גזר הדין, ביצע הנאשם עבירת הסגת גבול לתוך בית (ת"פ 23829-09-15) וביום 16/11/16, דהיינו חודשים ספורים לאחר מתן גזר הדין ובעת שצווי המבחן והשל"צ היו תקפים, ביצע הנאשם עבירות נהיגה פוחזת ברכב, הפרעה לשוטר, נהיגה תחת השפעה ובהיותו בלתי מורשה לנהיגה (ת"פ 31664-08-17).

כך יוצא כי במשך 3 שנים לא עשה הנאשם דבר כדי לעמוד בצווים שהוטלו עליו, ובמהלך התקופה אף ביצע עבירות חמורות שבגינן הוטל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות תוך שבית המשפט ציין בגזר דינו כי "**הטלת ענישה בדמות עבודות שירות הינה נדרשת ומהווה למעשה ענישה מקלה ביותר, וככל שלא היה מדובר בהסדר טיעון ועתירת המאשימה יש להניח שבית המשפט היה מטיל ענישה מאחורי סורג ובריח**" (ראו גזר דין בת"פ 31664-08-17).

מעבר לאמור, עיון בגזר הדין המקורי מעלה כי בית המשפט לא הטיל על הנאשם עונש נוסף מעבר לצווי המבחן והשל"צ שכן הסתפק בהארכת המאסר המותנה וחתימה על התחייבות בלבד ואלה כידוע אינם מהווים ענישה ממשית.

כשאלה פני הדברים, כיום אין עוד מקום לאפשר לנאשם לעמוד בצווי המבחן והשל"צ שהוטלו עליו ואין מנוס אלא להורות על הפקעת הצווים שכן כאמור חלף זמן ממושך מאז הוטלו, במהלכו לא עמד הנאשם כלל בצווים ואף ביצע במהלכו עבירות נוספות.

15. באשר לעונש שיש להטיל על הנאשם תחת הצווים, בשים לב לחלוף הזמן, לגילו של הנאשם, הודאתו בביצוע העבירה ומצבו המשפחתי המורכב, אל מול המשך ביצוע עבירות על ידו והעדר כל שיתוף פעולה עם גורמי הטיפול, אני סבורה כי יש להטיל ענישה ברף הנמוך - בינוני של המתחם.

16. בטרם סיום אציין כי בית המשפט בגזר הדין המקורי, ציין כי אחד השיקולים להארכת התנאי נעוץ באורכו. מעבר לאמור לעיל, מאחר וקבעתי מתחם ענישה הנע בין 12-18 חודשי מאסר בפועל, קיימת מידתיות בין הפעלת המאסר המותנה אשר תלוי ועומד כנגד הנאשם לבין הענישה אשר יש להטיל עליו בגין העבירה הנוכחית (ראו: רע"פ 5798/00 **ריזי נגד מדינת ישראל (12/02/01)**).

זאת ועוד, כידוע, **סעיף 56(א) לחוק העונשין** מאפשר לבית המשפט להורות על הארכת תקופת התנאי, או חידושה לתקופה נוספת, שלא תעלה על שנתיים, וזאת מטעמים שירשמו: "**אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות העניין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי**".

במקרה המונח לפניי, כמפורט לעיל, לא קיימים כיום שיקולים המצדיקים הארכת המאסר המותנה, שכן בשונה ממועד מתן גזר הדין המקורי, בו התרשם בית המשפט כי הנאשם החל בהליך הטיפול משמעותי, ברור כיום כי הליך שכזה איננו קיים עוד.

עם זאת, לא אתעלם מאורך תקופת התנאי וגילו הצעיר של הנאשם ואסתפק בהפעלת התנאי בחופף לעונש המאסר שיוטל על הנאשם.

סוף דבר, אני מורה על הפקעת צווי המבחן והשל"צ שהוטלו על הנאשם ותחתם אני גוזרת דינו של הנאשם לעונשים כדלקמן:

א. 13 חודשי מאסר בפועל.

ב. מפעילה מאסר מותנה בן 12 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת ת"פ 21839-04-10 ביום 01/01/2012 על ידי כב' השופט אריאל חזק.

המאסרים ירוצו בחופף כך שהנאשם ירצה סה"כ 13 חודשי מאסר בפועל.

ג. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם מהמאסר שלא יעבור שוב עבירה לפי סימן ד' לפרק יא לחוק העונשין.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כד כסלו תש"פ , 22 דצמבר 2019, במעמד הצדדים.